Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry
Vol. 6/ No. 2/ 2019
Page: 161-170

The rate of lectures attitude towards academic counseling and its related factors at Kurdistan University of Medical Sciences in 2016

Fariba Tairi[1], Shaaban Sepehr[2], Fayegh Yousefi[3], Yadollah Zarezadeh[4]

1-M.Sc, Vice Chancellor for Student and Cultural Affairs, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran (Corresponding Author). ORCID: 0000-0002-0203-8219 E-mail: Faribafaran94@gmail.com
2- GP, Vice Chancellor for Student and Cultural Affairs, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran.
3- Associate Professor, Department of Clinical Psychology, Faculty of Medicine, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran. ORCID: 0000-0001-5503-3326
4- Associate Professor, Social Determinants of Health Research Center, Research Institute for Health Development, Kurdistan University of Medical Sciences Sanandaj, Iran. ORCID: 0000-0001-9311-0038

Received: 19/12/2018 **Accepted:** 11/03/2019

Abstract

Introduction: Student counseling is one of the most important preventive strategies in University. The consultant's professor is a member of the faculty who has accepted the consulting and consulting services with an invitation, and helps the student to match his interests and abilities with an educational program and an interim evaluation of his progress at the university.
Aim: The purpose of this study was to determine the attitude and knowledge of counselors in educational counseling its related factors were in Kurdistan University of Medical Sciences.
Method: In this descriptive-analytical study, a total of 110 faculty members from Kurdistan University of Medical Sciences in all disciplines and colleges were selected through census sampling. The data collection tool was a questionnaire including demographic information of faculty members, a questionnaire of 18 questionnaires and a questionnaire on knowledge of the duties of counselor professor 20 questions were completed. After collecting information, data were analyzed using SPSS 22 software, Pearson correlation, T test and ANOVA statistical tests.
Results: The highest frequency of positive attitude toward educational counseling in the subjects was moderate with a relative frequency of 74.5%. The highest frequency of awareness of the duties of counselor in the subjects was 64.22%. There was a significant relationship between the level of knowledge about the duties of the consultant's counselor and the attitude toward educational counseling in the subjects. (P<001)
Conclusion: Having a high attitude toward academic counseling and knowing the duties of the consultant's professor on average in the subjects can be a good and suitable field for raising awareness and participating in the provision of services to the students.
Keywords: Attitude and consciousness, Educational counseling, Consultant professors

How to cite this article : Tairi F, Sepehr Sh, Yousefi F, Zarezadeh Y. The rate of lectures attitude towards academic counseling and its related factors at Kurdistan University of Medical Sciences in 2016. Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry. 2019; 6 (2): 161-170 . URL :http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-697-fa.pdf

Copyright © 2018 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

مجله روانشناسی و روان پزشکی شناخت
سال ششم، شماره ۲، ۱۳۹۸
صفحات: ۱۷۰-۱۶۱

بررسی میزان نگرش وآگاهی اساتید مشاور نسبت به مشاوره تحصیلی و عوامل مربوط آن در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۵

فریبا طیری[۱]، شعبان سپهر[۲]، فایق یوسفی[۳]، یدالله زارع زاده[۴]

۱.کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه آموزشی روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران (مولف مسئول). ایمیل: faribafaran94@gmail.com
۲. پزشک عمومی، معاون دانشجویی فرهنگی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.
۳. دانشیار، گروه روانشناسی بالینی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.
۴. دانشیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موٴثر بر سلامت،پژوهشکده توسعه سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۹/۲۸ **تاریخ پذیرش مقاله:** ۱۳۹۷/۱۲/۲۰

چکیده

مقدمه: مشاوره و راهنمایی دانشجویان یکی از مهم ترین راهبردهای پیشگیری در دانشگاه به حساب می آید. استاد مشاور، عضوی از هیات علمی دانشگاه بوده که دانشجو را در مطابقت دادن علایق و توانایی هایش با برنامه آموزشی و ارزیابی متناوب ازپیشرفتش در دانشگاه کمک می کند.

هدف: هدف مطالعه حاضر تعیین میزان نگرش وآگاهی اساتید مشاور نسبت به مشاوره تحصیلی وعوامل مربوط آن دردانشگاه علوم پزشکی کردستان بوده است.

روش: در این پژوهش توصیفی تحلیلی ۱۱۰ نفراز اساتید مشاوردانشگاه علوم پزشکی کردستان در تمام رشته ها و دانشکده ه با روش نمونه گیری سرشماری بررسی شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه نگرش سنج ۱۸ سؤالی و پرسشنامه آگاهی از وظایف استاد مشاور ۲۰ سوالی بود ، داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS ۲۲ و آزمون های آماری همبستگی پیرسون، تی تست وآنوا تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: بیشترین فراوانی میزان نگرش مثبت نسبت به مشاوره تحصیلی در افراد مورد مطالعه در حد متوسط با فراوانی نسبی ۷۴/۵٪ و بیشترین فراوانی میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور ۶۴/۵۲ درصددر حد متوسط بودند. بین میزان آگاهی نسبت به وظایف استاد مشاور بامیزان نگرش نسبت به مشاوره تحصیلی در افراد مورد مطالعه رابطه معناداری وجود داشت. ($P<۰/۰۰۱$)

نتیجه‌گیری: وجود نگرش بالا نسبت به مشاوره تحصیلی و آگاهی از وظایف استاد مشاور در حد متوسط در افراد مورد مطالعه، می تواند زمینه مناسب و خوبی برای بالا بردن آگاهی و مشارکت آنان در ارایه خدمات به دانشجویان باشد.

کلیدواژه: نگرش و آگاهی، مشاوره تحصیلی، اساتید مشاور

تمامی حقوق نشر براي دانشگاه علوم پزشکی کردستان محفوظ است.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

مقدمه

دانشگاه‌ها و محیط‌های دانشجویی که در برگیرنده بخش قابل ملاحظه ای از نخبگان و فرهیختگان جوان جامعه هستند، همسو با فضای درحال گذار موجود، درگیر چالش ها و دگرگون هایی هستند. از این رو، تغذیه و حمایت ذهنی، روانی و اجتماعی دانشجویان و دانشگاهیان و برقراری ارتباط متقابل و تعامل با آنان امری ضروری به نظر می‌رسد (اردبیلی، ۱۳۷۴). درنظام آموزشی، راهنمایی و مشاوره باید از همان ابتدای ورود به محیط آموزشی آغاز و تا پایان دوران تحصیل ادامه یابد .ورود به دانشگاه ورود به محیطی جدید است که از لحاظ آموزشی تفاوت های آشکاری با محیط های آموزشی قبلی داشته و دانشجویان با ورود به آن، با مسایل و معضلاتی جدید روبه رو خواهند شد که فایق آمدن بر آنها نیاز به وجود یک مشاور در کنار دانشجو را ضروری جلوه خواهد داد .مشاوره و راهنمایی دانشجویان یکی از مهم ترین راهبردهای پیشگیری در دانشگاه به حساب می آید .مشاوره تحصیلی، رابطه ای پویا و هدفمند است که براساس مشارکت استاد و دانشجو و با روش‌هایی منطبق بر نیازمندی های دانشجو انجام می‌گیرد .راهنمایی و مشاوره تحصیلی ضمن آموزش شیوه‌های تصمیم گیری درست و نحوه مواجهه با رویدادهای زندگی، به گسترش بینش، حل تعارض های درونی و رشد روابط سازنده با دیگران می انجامد و درنهایت موجب بازدهی و کارآمدی بیشتر نظام آموزشی و کاهش افت تحصیلی می شود (شفیع آبادی، ۱۹۹۵). دانشجویان دانشگاه ها، به لحاظ حساسیت دوران رشد و تحول و شرایط بحرانی این برهه از زندگی، به ویژه در سال های اول ورود به دانشگاه فشارها و ناراحتی های بیشتری را تجربه می کنند که از آن جمله می توان به گسستن از زندگی قبلی در خانواده، ورود به زندگی دانشجویی و نیاز به سازگاری با محیط دانشگاه و خوابگاه، مدیریت مسایل معیشتی، تحصیلی و عاطفی اشاره کرد. بنابراین حمایت آنها طی این مسیر ضروری به نظر می رسد (اردبیلی، ۱۳۷۴) استاد مشاور، عضوی از هیات علمی دانشگاه بوده که خدمات مشاوره وراهنمایی را با یک دعوت پذیرفته است و دانشجو را در مطابقت دادن علایق و توانایی هایش با برنامه آموزشی و ارزیابی متناوب ازپیشرفتش در دانشگاه کمک می کند (شمس و همکاران، ۱۳۸۵). خودآگاهی، مهارت های برقراری ارتباط، تسهیلات معتبر، اعتماد به نفس، در دسترس بودن، مسئولیت پذیری، توانایی همدلی و مهارت مدیریت زمان از ویژگی های اصلی استاد مشاور است (هزاوی، ۲۰۰۰). اگر چه وظیفه اصلی مدرس تدریس و پرورش قوای ذهنی دانشجو است، ولی چنان چه مشاور به اصول وفنون راهنمایی و مشاوره آشنا باشند و از آنها استفاده کند، در ادای وظیفه اش موفق‌تر خواهد بود و اعتماد به نفس دانشجویان را تقویت خواهد کرد (وان لویک، ۲۰۰۰). نتایج تحقیقات بیانگر آن هستند که مشاوره تحصیلی موجب بازدهی و کارآیی بیشتر نظام آموزشی شده و منجر به کاهش ُافت تحصیلی دانشجویان می شود (هزاوی، ۲۰۰۳). همچنین مشاوره سبب رضایتمندی دانشجویان از تحصیل در دانشگاه شده و مشوقی برای دستیابی به اهداف متعالی آموزشی برای آنان بوده و منجر به افزایش سخت کوشی آنان می‌شود (لین، ۱۹۸۶). متاسفانه نظام استاد مشاور در دانشگاه های ایران، به دلیل گرفتاری آموزشی، فقدان تخصص لازم، بی علاقگی به رفع مشکلات دانشجویان، تمام وقت نبودن اساتید و عدم اطلاع کافی دانشجویان ازحیطه وظایف استاد مشاور نتوانسته است نتایج درخشانی به بار آورد. در بررسی تحقیقات قبلی با

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

وجودی که مطالعات زیادی در زمینه نگرش دانشجویان به مشاوره و راهنمایی تحصیلی انجام شده است (فضلی، ۲۰۰۴) . در زمینه نگرش اساتید نسبت به مشاوره و راهنمایی تحصیلی،مطالعات کمی صورت گرفته است. در سال ۱۳۸۹ سیروس و همکاران، فرآیند استاد راهنمای آموزشی را در دانشکده پزشکی اصفهان از دیدگاه دانشجویان و اساتید بررسی کردند.تقریبًا تمامی اساتید (۹۳٪) و (۷۲٪) دانشجویان فرآیند استاد راهنما را ضروری دانستند. اسداللهی وهمکاران در ارتباط با وضعیت موجود و مطلوب مشاوره در دانشگاه جندی شاپور اهواز روی اعضای هیات علمی گزارش نمودند که اکثر اعضای هیات علمی به امر مشاوره و راهنمایی دانشجویان علاقه مند هستند ولی از وظایف استاد مشاور در حد متوسط آگاهی داشته اند (شفیع آبادی،۱۹۹۵). از بررسی پیشینه مطالعات قبلی اینگونه می توان استنباط کرد که فرآیند استاد مشاور دچار یک خلل اجرایی است و نه تنها از سوی دانشجویان بلکه از سوی اساتید مشاور مورد استقبال جدی قرار نگرفته است. باتوجه به اهمیت و نقش و جایگاه مشاوره و راهنمایی تحصیلی در جهت رفع مشکلات دانشجویان خصوصا افت تحصیلی و به دلیل آنکه اطلاعات روشن ومشخص از وضعیت ارائه این خدمات به دانشجویان در دسترس نیست، هدف مطالعه حاضر تعیین میزان نگرش وآگاهی اساتید مشاور نسبت به مشاوره تحصیلی و عوامل مربوط آن در دانشگاه علوم پزشکی کردستان درسال ۱۳۹۵ بوده است.

روش

پژوهش حاضر از نوع مطالعات توصیفی-تحلیلی بوده که به صورت مقطعی سال تحصیلی ۹۵ و۹۶ انجام گرفت. جامعه آماری شامل ۲۳۴ نفر از اساتید مشاور دانشگاه علوم پزشکی کردستان بودند که به طریق نمونه گیری سرشماری، به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند با مراجعه به همه گروه های آموزشی، اساتیدی که مایل به همکاری بودند پرسشنامه های نگرش سنج ۱۸ سوالی و آگاهی از وظایف استاد مشاور ۲۰ سوالی را تکمیل نمودند. پس از جمع آوری کلیه پرسشنامه ها، داده های به دست آمده وارد نر م افزار آماری ۲۲ SPSS آماری گردید و اهداف توصیفی با استفاده ازمیانگین، انحراف استاندارد، میزان و درصد محاسبه شد. برای آنالیز رابطه میزان نگرش نسبت به مشاوره تحصیلی (متغیر رتبه ای و وابسته) با مرتبه علمی و دوره های گذرانیده آموزشی و (متغیر اسمی و مستقل) و همچنین میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور(متغیر وابسته و رتبه ای) و آزمون های آماری همبستگی پیرسون (سنجش همبستگی میزان نگرش و آگاهی نسبت به مشاوره تحصیلی)، استفاده شد. سطح معنی دار در کلیه آزمون های پژوهش نیز کمتر از ۰/۰۵ درنظر گرفته شد.

ابزار

ابزار جمع آوری داده‌ها، پرسشنامه‌های پژوهشگر ساخته است که با استفاده از منابع علمی معتبر و مرتبط تهیه و در سه بخش تنظیم گردیده است. بخش اول، مشخصات فردی و بخش دوم، حاوی ۱۸ سؤال نگر ش سنج بر اساس مقیاس پنج درجه ای لیکرت (کاملاً موافق، موافق، بی نظر، مخالف، کاملاً مخالف) بوده.

مقیاس پنج درجه ای لیکرت: با توجه به بار سؤالات (مثبت یا منفی) نمرات ۱و۲و۳و۴و۵ و یا بالعکس برای هر پاسخ در نظر گرفته شده و حاصل جمع نمرات ۱۸ سؤال نگرش، به عنوان نمره کل نگرش محسوب می گردد که نمره ای بین حداقل ۱۸

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

تا حداکثر ۹۰ می باشد. در بخش سوم پرسشنامه، وظایف اساتید مشاور در قالب ۲۰ سؤال بر اساس آیین‌نامه وزارتی مطرح گردیده و اساتید میزان موافقت خود را با هر یک از وظایف مطرح شده بر روی یک مقیاس پنج درجه ای لیکرت (کاملاً موافق، موافق، بی نظر، مخالف و کاملاً مخالف) مشخص می کنند نمرات یک تا ۵ به گزینه های کاملا مخالف تا کاملا موافق تعلق میگیرد و حاصل جمع نمرات ۲۰سوال، به عنوان نمره این بخش محسوب می گردد. و نمره ای بین ۲۰تا حداکثر ۱۰۰ است. روایی و اعتبار پرسشنامه‌ها در پژوهش اشرف ادهمی تأیید شده و چون سوالات برگرفته از بخشنامه شورای عالی برنامه ریزی است بنابراین روایی محتوای پرسشنامه تامین می باشد. پرسشنامه ها توسط پژوهشگر به صورت حضوری در محل کار در اختیار اعضای هیأت علمی قرار گرفت و توسط آنها تکمیل شد.

یافته ها

پرسشنامه‌های تکمیل شده کنترل شد و بعلت مخدوش و ناقص بودن پاسخ ها بطور قطع تعداد ۱۱۰ پرسشنامه تجزیه و تحلیل گردید. در جدول ۱ مشخصات دموگرافیک اساتید نشان داده شده است. بیشترین فراوانی مربوط به اساتید مرد با ۶۳/۶٪ بود. نزدیک به ۳۸ درصد آن‌ها در گروه سنی ۵۰-۴۱ سال قرار داشتند. ۴۹/۱٪ مربی و ۴۰٪ دارای سابقه کار بین یکسال تا ۵ سال هستند. ۵۳/۴٪ افراد مورد مطالعه دوره‌های آموزشی مربوطه را گذرانیده بودند.

جدول ۱ توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت شناختی در افراد مورد مطالعه

ردیف	متغیرهای جمعیت شناختی		فراوانی	درصد
۱	**گروه سنی**	زیر ۳۰ سال	۱۲	٪۱۰/۹
		۳۱تا ۴۰ سال	۳۹	٪۳۵/۵
		۴۱ تا ۵۰ سال	۴۲	٪۳۷/۹
		۵۱ به بالا	۱۷	٪۱۵/۵
۲	**جنسیت**	زن	۴۰	٪۳۶/۴
		مرد	۷۰	٪۶۳/۶
۳	**وضعیت مرتبه علمی**	مربی	۵۴	٪۴۹/۱
		استادیار	۴۷	٪۴۲/۷
		دانشیار	۷	٪۶/۴
		استاد تمام	۲	٪۱/۸
۴	**گذراندن دوره های آموزشی**	بلی	۱۲۶	٪۵۳/۴
		خیر	۱۱۰	٪۴۶/۶
۵	**سابقه کار**	۱تا ۵ سال	۴۴	٪۴۰
		۶ تا ۱۰ سال	۳۶	٪۳۲/۷
		۱۱ تا ۲۰ سال	۲۱	٪۱۹/۱
		۲۱ سال به بالا	۹	٪۸/۲

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

طبق جدول شماره ۱ بیشترین فراوانی گروه سنی مربوط به ۴۰-۳۱ سال بافراوانی ۳۵/۵ درصد و بیشترین فراوانی جنسیت مرد با ۶۳/۳ درصد و بیشترین سابقه کار ۱ تا ۵ سال با فراوانی ۴۰ درصد می باشد.

جدول ۲ توزیع فراوانی میزان نگرش اساتید مشاور نسبت به مشاوره تحصیلی در افراد مورد مطالعه

میزان نگرش	فراوانی	درصد
کم	۱۶	۱۴/۵
متوسط	۸۲	۷۴/۵
زیاد	۱۲	۱۰/۹
کل	۱۱۰	۱۰۰

طبق جدول ۲ بیشترین فراوانی میزان نگرش اساتید مشاور نسبت به مشاوره تحصیلی در افراد مورد مطالعه در حد متوسط با فراوانی نسبی ۷۴/۵٪ می باشد.

جدول ۳ توزیع میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور در افراد مورد مطالعه

وضعیت آگاهی	فراوانی	درصد
کم	۱۶	۱۴/۵
متوسط	۷۱	۶۴/۵
بالا	۲۳	۲۰/۹
کل	۱۱۰	۱۰۰

طبق جدول ۳ بیشترین فراوانی میزان آگاهی از وظایف استاد مشاوردر افراد مورد مطالعه در حد متوسط با فراوانی نسبی ۶۴/۵٪ می‌باشد.

جدول۴ ضریب همبستگی بین میزان نگرش اساتید نسبت به مشاوره تحصیلی و متغیر های جمعیت شناختی

متغیر جمعیت شناختی	ضریب همبستگی	سطح معناداربودن	حجم نمونه
سن	۰ / ۹۰۵	۰ /۰۱۱	۱۱۰
جنسیت	۰/۵۶۴	۰/۰۵۶	۱۱۰
مرتبه علمی	۰/۷۶۳	/۰۲۹	۱۱۰
سابقه کار	۰ /۳۷۰	۰ /۰۸۶	۱۱۰
دوره آموزشی	۰/۲۰۰	۰/۱۲۳	۱۱۰

جدول ۴ نشان می‌دهد که ضریب همبستگی بین میزان نگرش اساتید نسبت به مشاوره تحصیلی و متغیرهای جمعیت شناختی رابطه معناداری بین متغیرها را نشان نمی‌دهد .

جدول۵ ضریب همبستگی بین میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور و متغیر های جمعیت شناختی

متغیر جمعیت شناختی	ضریب همبستگی	سطح معناداربودن	حجم نمونه
سن	۰ /۲۱۸	۰ /۱۱۸	۱۱۰

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

جنسیت	۰/۱۴۹	۰/۱۳۹	۱۱۰
مرتبه علمی	۰/۸۲۱	/۰۲۲	۱۱۰
سابقه کار	۰ /۶۰۹	۰ /۰۴۹	۱۱۰
دوره آموزشی	۰/۴۶۲	۰/۰۷۱	۱۱۰

جدول ۵ نشان می‌دهد که ضریب همبستگی بین میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور و متغیر های جمعیت شناختی رابطه معناداری بین متغیرها را نشان نمی‌دهد.

جدول۶ضریب همبستگی بین میزان نگرش اساتید نسبت به مشاوره تحصیلی و میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور

متغیر	ضریب همبستگی	سطح معناداربودن	حجم نمونه
نگرش	۰ /۲۷۷	۰ /۰۰۳	۱۱۰
آگاهی	۰ /۲۷۷	۰ /۰۰۳	۱۱۰

جدول ۶ نشان می‌دهد که ضریب همبستگی بین دو متغیر میزان نگرش اساتید نسبت به مشاوره تحصیلی و میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور با ۰/۲۷۷ است و رابطه بین دو متغیرها را نشان می‌دهد .

جدول ۷ میانگین و انحراف معیار کل نگرش و آگاهی اساتید مشاور نسبت به مشاوره تحصیلی و وظایف استاد مشاور

میانگین کل نگرش اساتید نسبت به مشاوره تحصیلی و انحراف معیار		میانگین کل آگاهی اساتید از وظایف استاد مشاور و انحراف معیار	
۶۰/۴±۵/۴۲	**mean**	۸۴/۲ ±۸/۱	mean
۵۱	کمترین	۶۰	کمترین
۸۷	بیشترین	۱۰۰	بیشترین

جدول ۷ نشان می دهد که میانگین و انحراف معیار نمره کل نگرش اساتید ۶۰/۴±۵/۴۲ با حداقل نمره ۵۱ و حداکثر ۸۷ و میانگین و انحراف معیار نمره کل آگاهی به وظایف استاد مشاور ۸۴/۲ ±۸/۱ با حداقل نمره ۶۰ و حداکثر ۱۰۰ می باشد.

جدول ۸ نتایج آنالیز ANOVA در خصوص رابطه نگرش اساتید نسبت به مشاوره تحصیلی و میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور

	درجه آزادی	فراوانی	سطح معناداری
نگرش اساتید نسبت به مشاوره و میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور	۱	۲۲۵/۱۶۲	۰/۰۰۳

جدول ۸ نشان می دهد که بین میزان نگرش اساتید نسبت به مشاوره تحصیلی و میزان آگاهی از وظایف استاد مشاور با f= ۲۳۵/۳۶۲ و درجه آزادی ۱ رابطه معناداری وجود دارد. P<۰/۰۰۳

بحث

نتایج این مطالعه نشان دادند که بیشترین فراوانی میزان نگرش اساتید مشاور نسبت به مشاوره تحصیلی ۸۹/۱ درصد در حد متوسط می باشد و این در حالی است که

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

میانگین و انحراف معیار نمره کل نگرش ۵/۴۲±۶۰/۴ با حداقل نمره ۵۱ و حداکثر نمره ۸۷ بود و نظرات اساتید در مورد آگاهی از وظایف استاد مشاور نشان داد که ۶۴/۵٪ میزان آگاهی متوسط داشته و ۱۴/۵٪ آگاهی کمی داشتند. میانگین و انحراف معیار نمره کل نظرات آگاهی نسبت به وظایف استاد مشاور ۸/۱± ۸۴/۲ با حداقل ۶۰ و حداکثر ۱۰۰ بود (جدول شماره۴). مقایسه میانگین نمرات نگرش با توجه به متغیر سن، جنسیت، مرتبه علمی، سابقه کار و دوره آموزشی گذرانیده تفاوت معناداری نشان نداد (جدول شماره۵). همچنین میانگین و انحراف معیار نمره آگاهی اساتیدی که اظهار کرده بودند نسبت به وظایف استاد مشاور آگاهی دارند با متغیرهای جنسیت، سن، دوره گذرانیده ، سابقه کار و مرتبه علمی رابطه معناداری نداشتند. اما ضریب همبستگی بین دو متغیر میزان نگرش اساتید نسبت به مشاوره تحصیلی و میزان آگاهی اساتید از وظیفه استاد مشاور نشاننده رابطه معناداری بین این دو متغیر می باشد (جدول شماره۶) .

در مطالعات انجام شده مشاوره تحصیلی بر بهبود عملکرد تحصیلی دانشجویان موثر بوده و تاثیر آن برای دانشجویانی که پیشینه تحصیلی بهتر داشتند بیشتر بوده است (شمس، ۲۰۰۰) نتایج این مطالعه نشان داد با وجودی که ۵۳/۶٪ از اساتید دانشگاه در زمینه مشاوره و راهنمایی دوره دیده بودند اما ۸۵/۵٪ نگرش بالایی نسبت به مشاوره داشتند و در بین آنان نگرش مربیان بهتر بود و با نتایج مطالعه هزاوه ای در دانشگاه علوم پزشکی همدان و ادهمی در علوم پزشکی کرمان مشابهت دارد (هزاوه ای، ۲۰۰۰). شاید بتوان اینطور استنباط کرد مربیان آموزشی نسبت به پزشکان و متخصصین که استاد مشاور دانشجویان هم هستند وقت و زمان بیشتری دارند و در دسترس دانشجویان می باشند. بالاترین میانگین نگرش نسبت به مشاوره تحصیلی مربوط به سوال "برای سازگاری هرچه بیشتر دانشجویان با محیط دانشگاهی مشاوره امری لازم است" با میانگین کل ۴/۵ و پایین ترین نمره نگرش اساتید مربوط به سوال"در امر مشاوره علاقمندی اساتید مشاور نقشی ندارد" با میانگین کل ۱/۹ بود و پایین ترین میانگین نظرات اساتید در خصوص آگاهی از وظایف استاد مشاور مربوط به سوال " پیگیری وضعیت تحصیلی دانشجو در آینده با میانگین کل ۳/۸ می باشد. از نتایج مطالعه حاضر بنظر می رسد که بیش از ۸۵ درصد از اساتید مشاور نسبت به وظیفه استاد مشاور آگاهی داشتند و بیشترین آگاهی مربوط به دانشکده پزشکی و پرستاری مامایی و کمترین آگاهی مربوط به دانشکده دندانپزشکی بود و اینگونه استنباط می شود کرد که دانشکده پزشکی و پرستاری با سابقه بیش از ۲۰ سال ارائه خدمت به دانشجویان علاوه بر افزایش اطلاعات تئوری، فرصت عملی نمودن و تجربه اندوزی را در خلال این سالها داشته اند و دانشکده دندانپزشکی کمترین میزان سابقه کار را در بین دانشکده ها دارد و شاید مسئله استاد مشاور به قوت سایر دانشکده ها در آن جا نیفتاده است و اساتید آن چون بیشتر بالینی و اهل مطب هستند کمترفرصت مشاوره دادن به دانشجویان را پیدا می کنند. این مطالعه با نتایج مطالعه ادهمی در دانشگاه علوم پزشکی کرمان که ۸۲/۶٪ اساتید از وظایف استاد مشاورآگاهی داشتند و ۸۶٪ کاملا موافق با وظایف استاد مشاور بودند همپوشی دارد (ادهمی، ۲۰۰۸). اما در مطالعه سام در دانشکده دندانپزشکی بابل تقریبا نیمی از اساتید از وظایف استاد مشاور آگاه نبودند واساتید دیدگاه مطلوبی (نگرش بالا) نسبت به وضعیت موجود عملکرد اساتید مشاور نداشتند (سام، ۲۰۱۲). مطالعات انجام شده در دانشگاه جندی شاپور اهواز، علوم پزشکی کرمان و علوم پزشکی اصفهان بیانگر علاقمندی اساتید به امر مشاوره تحصیلی بوده

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

است (شفیع آبادی، ۱۹۹۵؛ شمس، ۲۰۰۶؛ هزاوه ای، ۲۰۰۰). اما در مطالعه علوم پزشکی بابل علاقه به مشاوره تحصیلی بین اساتید دانشکده دندانپزشکی کم بوده است و با مطالعه فعلی ما همخوانی دارد. نتایج حاصل این پژوهش نشان داد که نگرش اساتید نسبت به امر مشاوره بالاست و همبستگی مثبت با میزان آگاهی اساتید از وظایف استاد مشاور دارد بطوری که بیشترین فراوانی میزان نگرش استاد مشاور در حد متوسط و بیشترین فراوانی آگاهی از وظایف رادر حد متوسط داشتند. این نشان می دهد که تعداد کمی از اساتید در این مطالعه آگاهی کمی از وظایف استاد مشاور داشته و آن هم تحت تاثیر نگرش پایین آنان نسبت به مشاوره تحصیلی می باشد و مشاوره را امری کمک کننده در پیشرفت تحصیلی دانشجویان نمی دانند.

نتیجه‌گیری

وجود نگرش بالا نسبت به مشاوره تحصیلی و آگاهی از وظایف استاد مشاور در حد متوسط در افراد مورد مطالعه، می تواند زمینه مناسب و خوبی برای بالا بردن آگاهی و مشارکت آنان در ارایه خدمات به دانشجویان باشد. مسئولین می‌توانند با اجرای برنامه آموزشی به روش کارگاهی باعث یادگیری فعال و هم اندیشی در جهت کسب مهارت های لازم در اجرای وظایف استاد مشاور شوند. بنابرین پیشنهاد می‌گردد در هر ترم تحصیلی کارگاه تقویت عملکرد استاد مشاور توسط مسئولین آموزش برگزار گردد. جهت اساتید مشاوری که بهترین عملکرد را در اجرای آیین نامه استاد مشاوراز خود نشان می‌دهند امتیازات فرهنگی و مالی در نظر گرفته شود. بدیهی است تقویت عملکرد استاد مشاور در واقع راهکار مثبتی در جهت تقویت ارتباط استاد مشاور با دانشجو بوده و هر چه که استاد مشاور در این زمینه موفق تر باشد دانشجویان سالم تر و توانمندتری را تحویل اجتماع خواهند داد. با توجه به نتایج این مطالعه تمام دانشکده ها بویژه دانشکده دندانپزشکی که قدمت کمتری نسبت به دانشکده‌های دیگر دارد در الویت تقویت اساتید مشاور و برگزاری کارگاه های آموزشی در این حیطه می‌باشند.

سپاسگزاری

این پژوهش با حمایت مالی معاونت تحقیقات و فن آوری دانشگاه علوم پزشکی کردستان با شماره IR.MUK.REC.1395.304 انجام شده است و از حمایت کنندگان در اجرای این پژوهش کمال تشکر و قدردانی را دارم.

References

Adhami A, jalili Z, Mohamad alizadeh S, Nohi A, Fatahi Z. Faculty Members Attitude towardAcademic Advising and Counseling and their Viewpoints about Counseling Duties. Iranian Journal of Medical Education 2008 Apr& sum: 8(1):7-13. (In Persian)

Ardabili U. [Osol va fonoon rahnamaie va moshavareh dar Amoozesh va Parvaresh]. Tehran: Beasat. 1995. (In Persian)

Fazaly A. [Tasir moshavareh dar pishraft tahsily daneshjoian. Pajohesh va Barnamehrizy dar Amozesh Aly 2004; 10(31-32): 61-90. (In Persian)

Hazavehei MM, Emdadi Sh. [The KAP study of faculty members of the Hamadan University of MedicalSciences about academic advising programs in 1998]. Scientific Journal of Hamadan University ofMedical Sciences and Health Services 2001; 7: 36-43. (In Persian)

Hazavehei MM. [The effect of an educational program based on the PRECEDE Model on the level ofacademic consultants' ability and students' satisfaction]. Journal of Medical Education 2003; 3(2): 85-9. (In Persian)

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]

[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]

Hazavei MM, Fathi Y. [Student's satisfaction from academic guidance and consulation at Hamadan University of Medical Sciences]. Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health Services 2000; 2(8): 56. (In Persian)

Jafarpor P 1*, Mohseni moghadam F2, Agha mohammad hasani P3, Sayyadi AR4. Viewpoints of academic advisors of Rafsanjan university of Medical Sciences regarding counseling and their duties as advisor.health social.vol.6.NO.3, 4,2013 (In Persian)

Lynn MR. Determination and quantification of content validity. Nurs Res 1986 Nov-Dec; 35(6): 382-5.

Sam Sh.1 PhD, Seyfi S.* PhD, Ehsani M.2 PhD, Pourghasem M.1 PhD 12- Academic counselors' attitude toward university counseling and counselors duties; Babol dental school.. Iranian Quarterly of Education Strategies. Vol. 5, No. 2, summer 2012 Pages: 83-88

Shafiabadi A. [Moshkelat daneshjoyan va zarorate taasis marakez moshavereh dar daneshgah]. Pajohesh dar Masael Talim va Tarbiat 1995 Spring; (4): 105. (In Persian)

Shams B, Farshidfar M, Hasanzadeh A. [Effect of consulting on the achievement of university students With dropout]. Iranian Journal of Medical Education 2000; 1(1): 36-41. (In Persian)

Shams B, Garakyaraghi M, Ebrahimi A, Avizgan M, Gyahchin A. [The Problems of educational period and the proper reference for solving them: medical students' viewpoints in Isfahan University of Medical Sciences]. Iranian Journal of Medical Education 2006; (6)2: 63-9. (In Persian)

The University of Texas. The faculty advisor's role. [2001 Agu 18]. Available from: http:// www.uta.edu /advisorhandbook/faculty.advisor-htm

Van Luik SJ, Smeets JG, Wolfhagen I, PerquinM L. Assessing professional behaviour and the role ofacademic advice at the Maastricht Medical School. Med Teacher 2000 Mar; 22(2): 168-72.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-12]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.2.12.4]

[DOI: 10.29252/shenakht.6.2.161]